

ଚିଠିର ଯନ୍ତ୍ରଣା

ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚିରିର ଯନ୍ତ୍ରଣା

ଭାରତ ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା
ସି-୧୨୪ (ଏଚ୍.ଆଇ.ଜି.), ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ କଲୋନୀ,
ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୩
ଫୋନ-୦୬୭୪-୨୩୫୫୮୯୧

ବହିର ନାମ	ଚିଠିର ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଲେଖକ	ଡକ୍ଟର ମଦନ ମୋହନ ପ୍ରଧାନ
ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ	୧୯୯୪
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାଶନ	୨୦୧୫
ତୃତୀୟ ପ୍ରକାଶନ	୨୦୧୬
ମୁଦ୍ରଣ ସଂଖ୍ୟା	୨୦୦୦
ପ୍ରକାଶକ ଓ ସବୁଧିକାରୀ	ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା ସି-୧୨୪(ଏଚ୍.ଆଇ.ଜି.), ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ କଲୋନୀ, ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୩ ଫୋନ-୦୬୭୪-୨୩୫୫୮୯୧
ଅନୁସରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି	ଡାକ୍ତର ମଦନ ମୋହନ ପ୍ରଧାନ
ମୁଦ୍ରଣ	ଏ.ଡି. ଗ୍ରାଫିକ୍ସ
ଅକ୍ଷର ସଜା	ସାରଦା କୁମାର ସାହୁ
ମୂଲ୍ୟ	ଟ. ୧୫.୦୦ମାତ୍ର
Book Name	CHITHI RA JANTRANA
Writer	Dr. Madan Mohan Pradhan
Published by	Bharat Gyan Vigyan Samiti, Odisha C-124, (HIG) Housing Board Colony, Baramunda, Bhubaneswar-751003, Ph.: 0674-2355891
First Edition	1994
Second Edition	2015
Third Edition	2016
Printed copy	2000
Printed at	AD Graphix
Price	Rs. 15.00

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ପିଲାମାନଙ୍କର ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ ବୃଦ୍ଧି ଅଭିଯାନ (Campaign for Promotion of Reading Habits) ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଗାଁ ଗହଳରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଠନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଡେଇଁବା ସାଙ୍ଗକୁ ଏକ ପାଠାଗାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସମିତି ଡରପରୁ ଏହା ଏକ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଉଦ୍ୟମ ।

ଚିଠି ନପଢ଼ିପାରି ଏତେ ଦଶା !!

ଡାକବାଲା: ଚିଠି ଧରି ମାଗୁଣି ସାହୁଙ୍କ ଦୁଆରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଡାକବାଲା: ଘରେ କିଏ ଅଛି ?
ତୁମର ଚିଠି ଅଛି । ନିଅ ।

ଗୌରୀ: କି ଚିଠି ?
ସେ ତ ଘରେ ନାହାନ୍ତି ।
କାଲିଠାରୁ ଆମ ବଉଳା ଗାଈ ହଜିଛି ।
ଖୋଜିବାକୁ ଯାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରି ନାହାନ୍ତି ।

ଡାକବାଲା: ଚିଠିଟି ମାଗୁଣି ସାହୁଙ୍କ ନାଁରେ ଆସିଛି ।
ତୁମେ ଏ ଚିଠି ରଖ, ତାଙ୍କୁ ଦେଇଦେବ ।

ଗୌରୀ: ଚିଠିରେ କ'ଣ ଲେଖା ଅଛି ?
ଚିକିଏ ପଡ଼ି ଦିଅନ୍ତନି !

ଡାକବାଲା: ଚିଠିଟି ତୁମ ଗେରସ୍ତକର ।
 ମୁଁ ତାଙ୍କ ଚିଠି ପଢ଼ିବି କିପରି ?
 ଚିଠିଟି ରଖ । ମୁଁ ଯାଉଛି । ଆଉ ସାଇରେ ଚିଠି ଦେବାକୁ ଅଛି ।
 ମୋର ବେଳ ନାହିଁ ।

ଗୌରୀ: ଏ ମା ! ଏ ଚିଠିଟି କୁଆଡୁ ଆସିଲା ।
 ଏ ଘରକୁ ମୁଁ ପଦର ବର୍ଷ ହେଲା ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିଲିଣି ।
 ଏବେ ଯାଏ ତ ଚିଠି ଆସି ନଥିଲା ।
 ଆଜି ହଠାତ୍ କୁଆଡୁ ଏ ଚିଠି ଆସିଲା ।
 କି ଖବର ଅଛି କେଜାଣି !

ଏ ସମୟରେ ମାଗୁଣି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା

ମାଗୁଣି: ହଇଗୋ ମୁଁ ଆସିଲିଣି ।
 ପାଞ୍ଚ ଗାଁ ବୁଲିବା ପରେ
 ବଉଳାର ଖୋଜ ଖବର
 ମିଳିଲା । ଯାହାହେଉ,
 ତାକୁ ଆମେ ଫେରି ପାଇଲେ ।
 ଭାରି ବଡ଼ କଥା ।

ଗୌରୀ: ତୁମ ନାଁରେ ଚିଠିଟିଏ ଆସିଛି ।

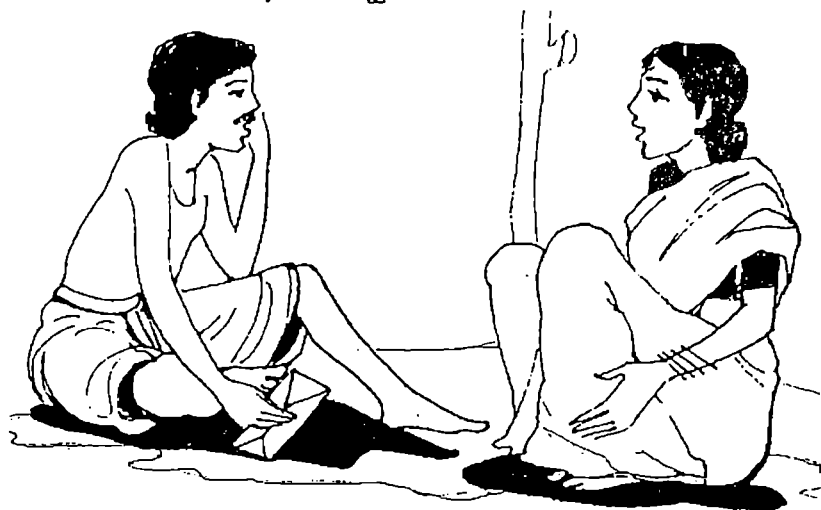

ଚିଠି କଥା ଶୁଣି ମାଗୁଣି ଗୁମ୍ ମାରି ବସିପଡ଼ିଲା ।

ମାଗୁଣି: ଚିଠି ! କିଏ ଦେଇଛି ?
ଡାକବାଲା କିଛି କହିଲା କି ?

ଗୌରୀ: ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ? ଡାକବାଲା ତ ଚିଠିଟି ଦେଇ ଚାଲି ଗଲେ ।
ପଢ଼ିବାକୁ କହିବାରୁ ତୁମ ଚିଠି ପଢ଼ିବେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ ।

ତୁମେ ଏମିତି ବଲ ବଲ କରି ଚାହୁଁଛ କଅଣ ମା !
ଚିଠିଟି ଆଡ଼େଇ ଦେଖୁନ !

ମାଗୁଣି: କଅଣ କରିବା ? ଏ ସରକାରୀ ଚିଠି ହୋଇଥିଲେ କଥା ସରିଗଲା ।
ଗଲାସନ ନରି ପାଖକୁ ଏମିତି ଚିଠି ଅସିଥିଲା ।
ତା'ର ଘର କୋରଖ ହେଲା ।
ହେ ଭଗବାନ, କଅଣ କେମିତି ଜାଣିବି ଯେ !

ଗୌରୀ: ଆଉ କାହା ପାଖକୁ ଯାଉନ ।
ସେ ଚିଠିଟି ପଢ଼ିଦେବେ ।

ମାଗୁଣି: କାହା ପାଖକୁ ଯିବି ? ଏ ଗାଁରେ କିଏ ପାଠ ପଢ଼ିବି ଯେ ଚିଠି ପଢ଼ି ପାରିବ !

ସତରେ ଗୌରୀ, ଏ ଚିଠି ଦେଖି ମୋ ଛାତି ଥରୁଛି ।

ଗୌରୀ: ବୁଦ୍ଧିଆ ତ ସହରରେ କାମ କରୁଥିଲା ।

କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହୁଛି ।

ତା'କୁ ଦେଖାଇଲ, ସେ କାଳେ ପଢ଼ିଦେବ ।

ମାଗୁଣି ଚିଠିଟି ଧରି ବୁଦ୍ଧିଆ ପାଖକୁ ଗଲା ।

କିନ୍ତୁ, ନିରାଶରେ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଗୌରୀ: ବୁଦ୍ଧିଆ କଅଣ ଚିଠିଟି ପଢ଼ିଦେଲେ ନାହିଁ ?

ମାଗୁଣି: ସେ କଅଣ ପଢ଼ିବ !

ସହରରେ କାମ କଲେ କ'ଣ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇଯିବ ।

ସେ ବି ମୋ ଭଳି ଗଜମୁଖ ଲୋ ଗୌରୀ ।

ଚିଠିଟା ଖୋଲି ବି ଜାଣିଲାନି ।

ଗୌରୀ : ଆମର ଏବେ ଖରାପ ଯୋଗ ପଡ଼ିଛି ।

ବଉଳା ହଜିଲା ଯେ ଖୋଜି ଖୋଜି ନଈଆନ୍ତ ।

ବଉଳା ଗୁହାଳରେ ନ ପଶୁଣୁ କୋଉଠୁ କେଜାଣି

ଚିଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ଯା'ପରେ କି ଦଶା ଅଛି କେଜାଣି !

ମାଗୁଣି ନିଜକୁ ନିଜେ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦେଲା ।
 ଏଇଟା ସରକାରୀ ଚିଠି ହୋଇ ନଥିବ ।
 ସରକାରୀ ଚିଠିର ଚେହେରା ଅଲଗା ।
 ନରି ପାଖକୁ ଆସିଥିବା ଚିଠି ଏମିତି ନଥିଲା ।

ଗୌରୀ: ଏବେ ମୁଣ୍ଡ ଥଣ୍ଡା କର । ବାୟାଙ୍କ ଭଳି ହୁଅନି ।
 ସକାଳୁ ଚିଠିଟାକୁ ଧରି କେତେ ବୁଲିଲଣି ।
 ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୁଆଧୋଇ ହୁଅ ।
 ପଖାଳ ମୁଠେ ବାଢ଼ି ଦେଉଛି । ଖାଇଦିଅ, ତା'ପରେ ଯାହା
 କରିବା କଥା କରିବ ।

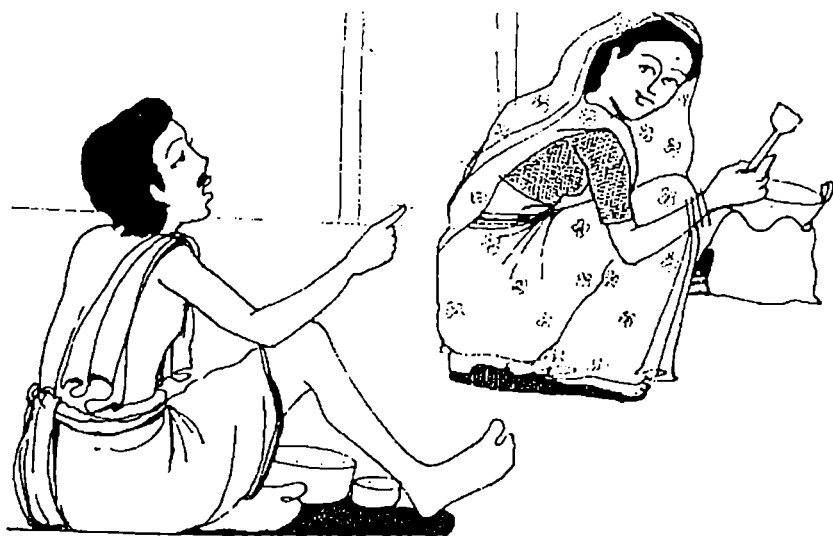
ମାଗୁଣି: ମୋ ଭୋକ ମରି ଗଲାଣି ।
 ମୁଣ୍ଡରେ ଚିନ୍ତା ବଳି ଗଲାଣି ।
 ପେଟ ପୋତି ଗଲେ ଯାଉ, ମାନ ମହତ ଥାଉ ।

ଗୌରୀ: ମଲା ମ ! କାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ପାଇଁ
ପେଟକୁ କଷ୍ଟ ଦେବ କିଆଁ ।
ତମେ ଏବେ ଗଲ, ମୁହଁ ହାତ
ଧୋଇ ହୋଇ ଆସିବ ।

ଗୌରୀ କଂସାଏ ପଖାଳ ବାଡ଼ିଦେଲା ।
ମାଗୁଣି ଚଟାପଟ ଖାଇ ଦେଇ ଆର ଗାଁ କୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।
ମନରେ ଅନେକ ଆଶା ଆଉ ଭରସା ।

ମାଗୁଣିର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଆର ଗାଁରେ ସ୍କୁଲ ଅଛି ।
ସେ ଧତ ପତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଗୌରୀ, ଆଉ ତର ନାହିଁ,
ବଢ଼ିଆ କଥାଟାଏ ମନେ ପଡ଼ିଛି । ପାଖ ଗାଁରେ ନୂଆ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଛି ।
ସେଠାରେ କଟକରୁ ଜଣେ ମାଷ୍ଟେ ଆସି ରହୁଛନ୍ତି ।
ମୁଁ ଖାଇ ଦେଇ ସେଠିକି ଯାଉଛି । ଚିଠି ପଢ଼ାଇ ସଞ୍ଜବେଳକୁ ଫେରିବି ।

ଗୌରୀ ଚାଉଳ ପାଛୁରିବାକୁ ବସି ପଡ଼ିଲା ।
 ହେଲେ, ମନ ଭିତରେ ଆଶଙ୍କା ପୂରି ରହିଲା ।
 ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, - ଏତେ ବଡ଼ ଗାଁ !
 କେହି ବି ଚିଠି ପଢ଼ିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଆଉ ଗାଁ ଏଇଠୁ ପାଞ୍ଚ ମାଇଲ ଦୂର । ଜଙ୍ଗଲ ରାସ୍ତା ।
 ଏତେ ବାଟ ଏକା ଏକା ଝଲି ଝଲି ଯିବେ ।
 କେତେବେଳେ କେଉଁ କଥା !
 ହେ ମା' ଗ୍ରାମ ଦେବତୀ, ଆମର ଯେମିତି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନହୁଏ ।

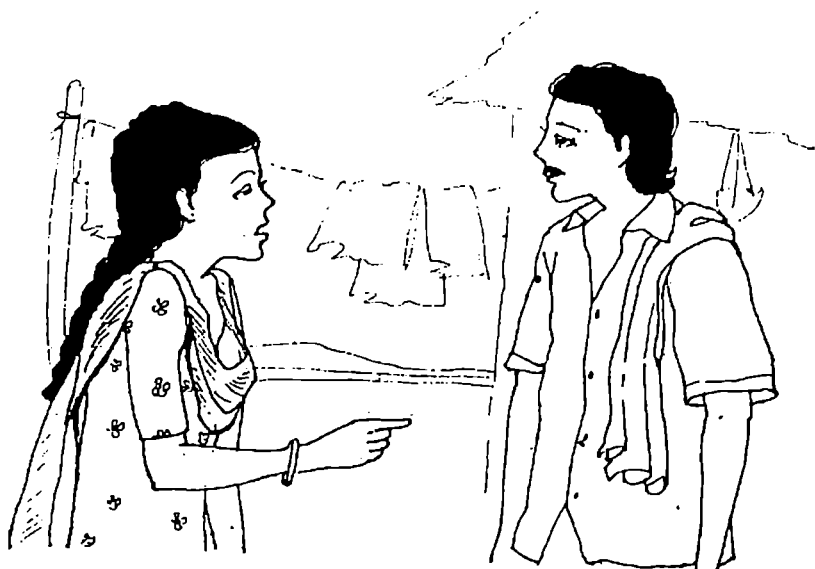
ସେପଟେ ମାଗୁଣି ଚିଠି ଟି ଧରି ଚାଲୁଥାଏ ଓ ଭାବୁଥାଏ ।
 ଯାହା କୁହନ୍ତି, ଆଶୁ ଥାଇ ଅନ୍ଧ, ସତକଥା ।
 ମୁଁ ପାଠ ଦି' ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିନି ବୋଲି ଏ ଦଶା ।
 ମୁଁ ଘରେ ଥିଲେ ତାଙ୍କବାଲା ଚିଠି ପଢ଼ି ଦେଇଥାନ୍ତା ।

ମାଗୁଣି ସ୍କୁଲ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସ୍କୁଲ ଘରେ ତାଲା ପଡ଼ିଛି ।
କେହି କୁଆଡ଼େ ନଥିଲା ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଛି । ପାଖରେ ପିଲାମାନେ
ଖେଳୁଥିଲେ । ମାଗୁଣି ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲା । ପିଲାଏ,
ମାଷ୍ଟ୍ରେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ଜାଣିଛ କି ?

ପିଲାମାନେ: ସେ ସ୍କୁଲ ପଛ ପାଖରେ ରହନ୍ତି ।
ଏବେ ସେ କଟକ ଯାଇଛନ୍ତି । ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଦିନ ପରେ
ଆସିବେ ।

ମାଗୁଣି: ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଦିନ ! କ'ଣ କରିବି ଏବେ ।
ଏତେ ଆଶା କରି ଆସିଥିଲି, ସବୁ ଫସର ଫାଟିଗଲା ।
ମାଗୁଣି ମନ ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଗୌରୀ: ତୁମେ ଆଉ ଇଆଡ଼େ ସିଆଡ଼େ ହୁଅନି । ସିଧା ଆମ ଘରକୁ ଯାଅ ।
କୁନି ଚିଠି ପଢ଼ିଦେବ ।

କୁନି ତ, ପାଠ ପଢ଼ିଛି । ସକାଳ ବସରେ ଗଲେ, ଆମ ଗାଁରେ
ବାରଟା ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚି ଯିବ । ସେଠାରୁ ଖାଇ ପିଇ ବସରେ ବସିଲେ
ଏଠାରେ ସଞ୍ଜବେଳକୁ ହାଜର । ଗୌରୀ କଥା ମାନି ମାଗୁଣି ତା'ପର
ଦିନ, ସକାଳେ ବସରେ ଶଶୁର ଘରକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।

କୁନି ଭିଣୋଇକୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା -

ଭାଇ, ତୁମେ କ'ଣ ଚିଠି ପାଇନ କି ?

ମାଗୁଣି - ଚିଠି !

କୁନି : ହଁ । ବାପା କହିବା ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଚିଠି ଲେଖି ପଠାଇଥିଲି ।
ମଝିଆ ନାନିର ବାହାଘର ପ୍ରସାଦ ଆସିଛି । ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ହେବେ ବୋଲି ବାପା ମୋତେ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ କହିଥିଲେ ।

ଆଜି ତୁମ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବେ ବୋଲି ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା ।
ସେହି ଅନୁସାରେ ଆଜି ସକାଳ ବସ୍ରେ ବାପା ଯାଇଛନ୍ତି । ଏତ
ବେଳକୁ ତୁମ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିବେ ।

ଶାଶୁ: ପୁଅ ତୁମେ କଅଣ କୁନିର ଚିଠି ପାଇନ କି ? ଆଜିକୁ ଆଠ ଦିନ
ହେଲା ସେ ଚିଠି ପକାଇଲାଣି । କୁନି କହୁଥିଲା, ତୁମେ ଚାରି ଦିନ ଭିତରେ
ଚିଠି ପାଇଯିବ ବୋଲି । ହଠାତ୍ ଭଲହେଲା । ବାପା ତ ଗୌରୀ ସାଙ୍ଗରେ
ଏତେବେଳକୁ କଥା ହେଉଥିବେ । ତୁମେ ଗୋଡ଼ହାତ ଧୁଆଧୋଇ
ହୋଇପଡ଼ । ଗଣ୍ଡେ ଖାଇ ଦେଇ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନିଅ । ବାପା ଫେରି
ଆସିଲେ, ମଝିଆ ଝିଅର ବାହାଘର ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ।

ମାଗୁଣି ଖାଇ ପିଇ ଖଟରେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଲା । ଚିଠି ପାଇବା ଦିନଠାରୁ
ସବୁକଥା ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ମନ ପରଦାରେ ଦିଶିଗଲା । ମନେ ମନେ
ଭାବିଲା, କୋଉଠୁ ଏ ବୟସରେ ପାଠ ଦି' ଅକ୍ଷର ପଢ଼ନ୍ତା କି !
ଏ ହିନିମାନିଆ ଅବସ୍ଥାରୁ ତ୍ରାହି ମିଳନ୍ତା ।

ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଏକତା ଓ ଆଦୁନିର୍ଭରଶୀଳତା ପାଇଁ
ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସାକ୍ଷରତା ମାଧ୍ୟମରେ ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ

ସମାଜରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଶୋଷଣ ଓ ଅଜ୍ଞାନକୁ ଦୂର କରି ନ୍ୟାୟ, ସମାନତା ଓ ସହଯୋଗ ଉପରେ ଆଧାରିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଏକ ସହଯୋଗପୂର୍ଣ୍ଣ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନିର୍ମାଣ କରିବା ଓ ତାକୁ ମଜବୁତ କରିବା କାମରେ ସକ୍ରିୟ ଥିବା (୨୫ ଟି ରାଜ୍ୟରେ ଓ ୩୦୦ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ) ଏକ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ ହେଉଛି ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି ।

ଦେଶବ୍ୟାପୀ ସାକ୍ଷରତା ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ୧୯୮୯ ବର୍ଷରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏହି ସଂଗଠନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜନତାକୁ ନିଜର ଦୁରାବସ୍ଥାର କାରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାକୁ ତାର୍କିକ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ କରିବା । ଏଥିପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ କରିବା ।

କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ଗୋଷ୍ଠୀ, ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ, ଜନସଚେତନତା ଅଭିଯାନ, ଅଧିବେଶନ ଆଦି ମାଧ୍ୟମରେ ସାଂସ୍କୃତିକ, ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ, କୁନୀତି ଓ ଭ୍ରାନ୍ତଧାରଣାଗୁଡ଼ିକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି ପ୍ରତିବଦ୍ଧ ଅଟେ ।

ଆସନ୍ତୁ ଏହି ଅଭିଯାନରେ ସାମିଲ ହେବା ଏବଂ ସୁଖମୟ ସଚେତନ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ଭବିଷ୍ୟତ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ।

ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା

ପି-୧୨୪(ଏଚ୍.ଆଇ.ଜି.), ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ କଲୋନୀ, ବରମୁଣ୍ଡା,

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୩, ଫୋନ୍-୦୬୭୪-୨୩୫୫୮୯୧